

Sygn. akt VU 287/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku J. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 stycznia 2014 r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. A. prawo do emerytury poczynając od dnia (...)

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz J. A. kwotę 60,00 zł (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Sygn. akt VU 287/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 stycznia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy J. A. prawa do emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. A. wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Wskazał, że pracował w takich warunkach także w okresie od 1 września 1972 roku do 31 marca 1977 roku w Zakładach (...) w W. na stanowiskach elektromontera instalacji elektrycznych i elektromontera maszyn wibrujących.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

J. A., urodzony dnia (...), złożył w dniu 5 września 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawczyni w szczególnych warunkach wynosi 11 lat i 17 dni. Są to okresy zatrudnienia: od 10 kwietnia 1972 roku do 31 sierpnia 1972 roku w Zakładach (...) w W. na stanowisku wyciarkowego, od 1 czerwca 1977 roku do 21 marca 1983 roku (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku elektryka samochodowego oraz od 27 lipca 1984 roku do 31 maja 1989 roku w Elektrowni (...) z siedzibą w R. na stanowisku elektromontera napraw pojazdów samochodowych.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 8 lipca 1971 roku do 31 marca 1977 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w W.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca wskazał, że pracował on na stanowiskach stażysty, elektromontera instalacji elektrycznych, wyciarkowego i elektromontera maszyn wirujących.

(dowód: świadectwo pracy k. 10 w aktach ZUS)

Zakłady (...) w W. wystawiły wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazały, że pracował on w takich warunkach jedynie w okresie od 10 kwietnia 1972 roku do 31 sierpnia 1972 roku na stanowisku wyciarkowego (Wykaz A, Dział IV, poz. 17 pkt 25 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Lekkiego i Chemicznego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy przemysłu chemicznego i lekkiego).

(okoliczność niesporna)

W okresie od 1 września 1972 roku do 31 marca 1977 roku wnioskodawca pracował w Zakładach (...) w W. na stanowiskach elektromontera instalacji elektrycznych i elektromontera maszyn wibrujących. W ramach swych obowiązków wnioskodawca zajmował się usuwaniem awarii elektrycznych maszyn do produkcji folii, cerat i wykładzin, takich jak np. silników, kalandrów, powlekarek oraz dokonywaniem ich bieżącej konserwacji i wykonywaniem planowanych remontów. Awarie i remonty wnioskodawca wykonywał w trakcie ruchu znajdujących się w oddziale urządzeń. Prace te wnioskodawca wykonywał na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szczególnych.

(dowód: angaże k. 8-10, zeznania świadków H. G. i A. D. k. 22 odwrót, k. 23 i 24 w aktach sprawy)

Przy zaliczeniu okresu zatrudnienia od 1 września 1972 roku do 31 marca 1977 roku w Zakładach (...) w W. do stażu pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w takich warunkach w wymiarze ponad 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami ograniczał się do faktu, czy wnioskodawca ma 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach (spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) roku ukończył 60 lat oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego).

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych co najmniej przez 15 lat. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach także w okresie od 1 września 1972 roku do 31 marca 1977 roku w Zakładach (...) w W. na stanowiskach elektromontera instalacji elektrycznych i elektromontera maszyn wibrujących

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę we wskazanym wyżej okresie Sąd oparł zeznaniach świadków H. G. i A. D.. Zeznania te zasługują na wiarę, gdyż są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Świadkowie pracowali razem z wnioskodawcą i opisali w sposób logiczny zakres obowiązków wnioskodawcy. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności. Zeznania osobowych źródeł dowodowych korespondują przy tym z zachowaną dokumentacją pracowniczą wnioskodawcy. Fakt zatrudnienia na stanowiskach elektromontera instalacji elektrycznych i elektromontera maszyn wibrujących potwierdzają przy tym przedłożone przez wnioskodawcę angaże.

Jak wynika z zeznań świadków w okresie od 1 września 1972 roku do 31 marca 1977 roku wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach elektromontera instalacji elektrycznych i elektromontera maszyn wibrujących. W ramach swych obowiązków wnioskodawca zajmował się usuwaniem awarii elektrycznych maszyn do produkcji folii, cerat i wykładzin, takich jak np. silników, kalandrów, powlekarek oraz dokonywaniem ich bieżącej konserwacji i wykonywaniem planowanych remontów. Awarie i remonty wnioskodawca wykonywał w trakcie ruchu znajdujących się w zakładzie urządzeń. Prace te wnioskodawca wykonywał na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na względzie, nie powinno budzić wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał we wskazanym wyżej okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w Wykazie A, Dziale XIV pkt 25 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, to jest prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić zatem należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 47714 § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie „1” sentencji.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. oraz przepisów § 2 ust. 1 i 2 w zw. § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490).